

Mi is az a DJP?

AVAGY RÖVIDEN A DIGITÁLIS JÓLÉT PROGRAMRÓL

Tarpai Zoltán

e-közigazgatási szakértő

A közigazgatás infokommunikációs fejlesztése és felkészítése önmagában nehezen értelmezhető, hiszen sok más egyéb feltétel is szükséges az infokommunikációs eszközök és hatékonyan hasznosító társadalom egészéhez. A hazai infokommunikációs szektort nagymértékben befolyásoló szakmai irányok mozgatója többek között a Digitális Jólét Program (továbbiakban: DJP), amely a digitális ökoszisztéma egészét érintő programként is értelmezhető.

Ebben a programban kerülnek összehangolásra a magyar társadalom és a magyar nemzetgazdaság digitális fejlesztését célzó, egymásra épülő, egymást kiegészítő kormányzati infokommunikációs programok. A DJP szerint a kormányzat feladata a munkavállalók és vállalkozások felkészítése a digitális korra.

A DJP végrehajtásában számos kormányzati szereplő vesz részt. Elsődleges felelős a Digitális Jólét Programja összehangolásáért és megvalósításáért felelős miniszterelnöki biztos, valamint az egyes intézkedések kapcsán az érintett minisztériumok.

A DJP pillérei

A DJP stratégiai modelljében *négy pillérbe* (tématerületbe) szerveződik a „digitális jólét” elérését szolgáló intézkedések köre:

- Digitális infrastruktúra;
- Digitális kompetenciák;
- Digitális gazdaság;
- Digitális állam.

A digitális infrastruktúra a többihez képest egyfajta horizontális pillérként jelenik meg. Emellett az alábbi horizontális témák jelennek meg a DJP-ben, amelyek az egyes pilléreken átívelő módon erősítik a digitális ökoszisztéma koherens megteremtését:

- Információbiztonság és kibervédelem;
- Hálózatok: formális és informális hálózatok a digitális ökoszisztémában;
- Okos Város (Smart City);
- Releváns nemzetközi rendezvényeken való magyar megjelenés erősítése;

Az elmúlt időszakban egyre többször halljuk munkánk során a digitalizáció, az elektronizálás, az elektronikus aláírás, az információbiztonság, vagy éppen a SZEÜSZ és KEÜSZ fogalmakat. Hihetnénk, hogy az infokommunikáció kizárólag a közigazgatást tiszteli meg az újításokkal, és talán többen gondolhatják, hogy csupán a közigazgatásnak kell megbirkóznia az újításokkal övezett kihívásokkal. Természetesen mindez koránt sincs így, hiszen egy jól működő egész, több szeletről tevődik össze és válik komplett digitális ökoszisztémává.

- Egységes Kárpát-medencei magyar digitális ökoszisztéma;
- A digitalizáció élettani és társadalmi hatásvizsgálata.

Nemzetközi relevancia

A DJP stratégiai megközelítésének pillérei részben megfeleltethetők az Európai Bizottság által kiadott *Digital Economy*

and Society Index (DESI), vagyis Digitális Gazdaság és Társadalom Index egyes dimenzióinak, vagyis a DJP intézkedései elsősorban az Európai Bizottság által figyelemmel kísért, és európai uniós összehasonlításban is releváns tényezőkre hatnak.

A DESI a digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő mutató, vagyis egy összetett mérőszám, amely az alábbi öt területen méri a digitális fejlődés mértékét:

DIMENZIÓ	ÉRTELMEZÉS	RELEVÁNS DJP PILLÉR
Összekapcsoltság (Connectivity)	Vezetékes széles sáv, mobil széles sáv, a széles sáv sebessége és ára	Digitális infrastruktúra
Humán tőke (Human capital)	Internethasználat, alapfokú és fejlett digitális készségek	Digitális kompetenciák
Internethasználat (Use of internet)	Az online tartalmak, kommunikáció és kereskedelmi műveletek igénybevétele	Digitális kompetenciák
A digitális technológiák integráltsága (Integration of Digital Technology)	Üzleti digitalizáció és elektronikus kereskedelem	Digitális gazdaság
Digitális közszolgáltatások (Digital Public Services)	Elektronikus kormányzat	Digitális állam

A DESI index 2017. évi országjelentése szerint Magyarország a 21. helyen áll az uniós tagországok között. Magyarország esetében a fő kihívást változatlanul a vállalkozások csekély mértékű IKT (infokommunikációs technológiák) használata és a digitális közszolgáltatások fejlettségi szintje jelentik.

Digitális infrastruktúra

A pillér célja kettős. Egyrészt a már fejlett területek és közösségek további fejlesztése, másrészt pedig a gazdasági és közösségi folyamatoktól távol maradó réte-

gek (ún. „fehér foltok”) számára lehetőség nyújtása a digitális világhoz való csatlakozás érdekében.

Az infrastruktúra fejlesztésében komoly előrelépés történt a Szupergyors Internet Program (SZIP) keretében, mind uniós, mind hazai költségvetési forrásokból, mint a szolgáltatók önerős fejlesztései által, amelyeket 2018 decemberéig, a program megvalósításának véghatáridejéig folytatni fognak.

A pillér másik célkitűzése az 5G mobilszolgáltatáshoz kapcsolódik. Itt a cél az, hogy Magyarország váljon az 5G fejlesztések egyik európai központjává 2018-ig, va-

lamint Magyarország játsszon régiós vezető szerepet az 5G-re épülő alkalmazások tesztelésében. Cél, hogy Magyarország a világon elsők között vezesse be az 5G-t 2020 után. Ennek érdekében az érintett szereplők, köztük piaci szereplők bevonásával ún. „5G koalíció” alakult, illetve elkészül Magyarország 5G Stratégiája.

Digitális kompetenciák

A DJP a digitális kompetenciafejlesztést elsősorban munkaerőpiaci szempontból fogalmazza meg, vagyis a digitális kompetenciák fejlesztését irányozza elő a munkavállalók körében. Ebben a körben a DJP nem csak az infokommunikációs területen dolgozó munkavállalókra fókuszál, hanem valamennyi munkavállalóra. A DJP szerint a digitális kompetenciák fejlesztése emellett a digitális ökoszisztéma egészére pozitív hatást gyakorol:

- javítja a digitális infrastruktúra kihasználtságát, a fejlesztések megtérülési mutatóit, további fejlesztéseket tesz lehetővé;
- élénkíti a digitális gazdaság termékei és szolgáltatásai iránti keresletet, további fejlesztéseket generál;
- keresleti nyomást gyakorol az e-közigazgatási fejlesztésekre, javítja a szolgáltatások kínálatát és minőségét, egyben javítja a közigazgatásban és a közszférában dolgozók digitális kompetenciáit;
- általában pedig ösztönzőleg hat az innovációra és a vállalkozói kedvre és új közvetlen tőkebefektetéseket vonz.

A Digitális kompetenciák pillér (tématerület) beavatkozási területei

- Digitális Jólét Szoftver Alapcsomag
  - Digitális Jólét Szoftver Alapcsomag ingyenesen biztosít ellenőrzött, biztonságos szoftvereket a polgároknak a hatékony internethasználat érdekében.
- Digitális Jólét Klub
  - a polgárok térítésmentes digitális kompetencia-fejlesztési programokban való részvételének ösztönzése.
- A digitális kompetencia-fejlesztés fenntartható modellje
  - a digitális kompetencia-fejlesztés hosszú távú és részletes koncepciója, beleértve a digitális kompetencia-mérés egységes rendszerét.
- Digitális Munkaerő Program (DMP)
  - a magyar digitális munkaerőpiac mérésére szolgáló kutatási, adatgyűjtési és adatelemzési módszertanok egységes rendszerének, valamint a digitális munkaerőpiac előrejelzési rendszerének kidolgozása;
  - a munkaerőpiac által elvárt képzetekre való belépés ösztönzése érdekében a munkaerőpiaci igényekhez illeszkedő, rövid ciklusú

képzések támogatását szolgáló program kidolgozása, amely növeli az informatikai és általában a digitális képzésekre belépők számát;

- olyan szabályozási környezet kidolgozása, amely a digitálisan képzett munkaerő utánpótlásának hosszú távú, fenntartható biztosítása érdekében alkalmas a digitális munkaerőpiac szükségleteinek kielégítésére, megteremtve a munkaadók, a munkavállalók, a képzők és az állam közötti kockázat- és költségviselés egyensúlyát.

Digitális gazdaság

A pillér fő célja a mikrovállalkozások digitális tudatosságának növelése, tekintettel arra, hogy felkészültségük jelentősen elmarad mind a hazai, mind a külföldi versenytársakétól. Ennek érdekében fontos a mikrovállalkozások, és tulajdonosaik figyelmének felkeltése és felkészítésük a digitális átalakulásra.

A digitális gazdaság kapcsán kiemelt ágazat az agrárium, az egészségügy, a sport, a tartalomipar (média), valamint a megosztás-

A DJP megállapítása szerint a jelenlegi digitális közigazgatási fejlesztések jellemzően technikai jellegű megközelítésűek voltak, azonban szükséges a felhasználók igényeinek figyelembevétele, és a nekik megfelelő szolgáltatások kialakítása, valamint a digitális szolgáltatások használatához szükséges információk, ismeretek és kompetenciák fejlesztése, elsősorban ügyféloldalon.

alapú gazdaság (sharing economy) és a digitális kereskedelem. Ezekre a területekre átfogó, egyelőre felmérésekben, stratégia-készítésben, kompetenciafejlesztésben és egyéb soft intézkedésekben megnyilvánuló programok jelennek meg.

A Digitális gazdaság pillér (tématerület) beavatkozási területei

- Iparágak digitalizációjának módszertani támogatása;
- Digitális Agrárstratégia;
- Mikrovállalkozások felkészítése a digitális korra;
- Digitális egészségfejlesztés;
- Digitális Sport Stratégia;
- A hazai tartalomipar helyzetének erősítése;
- Megosztásra épülő gazdaság (sharing economy);
- Digitális kereskedelem és akadálymentesítés;
- DJP kockázati tőkeprogram.

Digitális állam

A DJP megállapítása szerint a jelenlegi digitális közigazgatási fejlesztések jellemzően technikai jellegű megközelítésűek voltak, azonban szükséges a felhasználók (ügyfelek és közigazgatási dolgozók) igényeinek figyelembevétele, és a nekik megfelelő szolgáltatások kialakítása, valamint a digitális szolgáltatások használatához szükséges információk, ismeretek és kompetenciák fejlesztése, elsősorban ügyféloldalon. Ennek megfelelően a DJP a közigazgatás digitalizálását nem egy informatikai projektként, hanem egy társadalmi programként értelmezi.

A digitális állam pillérében két további kérdés kap kiemelt figyelmet: a közadatok hasznosítása és védelme, valamint a közgyűjtemények digitalizálása.

A Digitális állam pillér (tématerület) beavatkozási területei

- Digitális közigazgatás
  - a közigazgatás digitalizációjával kapcsolatos feladatok átfogó nyomon követése, és koordinációja, évente jelentés készítése a közigazgatás digitalizálásának állásáról, mind az ügyféloldali folyamatokra, mind a közigazgatás működésére tekintettel;
  - a közigazgatásban dolgozók digitális kompetenciáinak fejlesztése érdekében, a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács által előkészített szolgáltatásfejlesztési sztetenderdek alapján egységes referenciakeret, tananyagok és képzési keretrendszer kidolgozása.
- Közadat újrahaznosítás, nemzeti adatpolitika.
- Közgyűjtemények digitalizálása, oktatási célú felhasználása.
- A hazai digitális ipar fejlesztése
  - a hazai IKT vállalkozások K+F+I támogatási rendszerének áttekintése és javaslatok kidolgozása a hazai mikro-, kis- és középvállalkozások és szellemi műhelyek támogatásának javítására ezen a területen, különös tekintettel a nyílt megoldásokat fejlesztő vállalkozásokra. ■